

hanem a II-ik adóosztályba sorolandók, tekintet nélkül arra, hogy a szegődményen (kinvención) felül kapott egyéb járandóságai helyett is gabonát kaptak kézhez.

Az ügyvédi meghatalmazás kétoldalu jogügylet. (Közigazg. Biróság 24.326/1926. P. szám.) Helyesen minősítette a pénz-ügyigazgatóság megtámadott határozatában kétoldalu jogügyletnek az ügyvédi meghatalmazást, minthogy a megbízás elfogadása által, ami a jelen esetben is megtörtént, úgy a megbízót, mint a megbizottat illetően egymással szemben jogok és kötelezettségek keletkeznek. Ez a felfogás felel meg a polgári törvénykönyv tervezete 1365. §-ában kifejezett jogi álláspontnak is.

A meghatalmazás egyoldalu jogügyleti minőségére alapított panaszt ennél fogva nem lehetett figyelembe venni.

I. Ha a közszállítási szerződés szerint az illeték fizetését a megrendelő magára vállalta, az illeték alapjául a kikötött ár és az illeték együttes összege szolgál. II. Ha az eladás ab eladási telep történt, de az eladó a fuvardíjat előlegezi, a fuvardíj után szerződési illeték nem jár. (Közig. Biróság 5464/1927. P. szám.) Sz. város tanácsa a panaszossal szerződést kötött a város részére szükséges szén szállítása iránt. A szerződési feltételek szerint a panaszos a szénét „ab bányá” volt köteles szállítani, úgy, hogy azért a szállítással felmerült összes költségeket a panaszos volt köteles előlegezni. A szén vételárát a megállapodás szerint a város a II. és III. fokozat szerint felbélyegzett nyugtákra fizeti ki a panaszosnak, de a lerótt bélyegilleték összegét megtéríti a panaszosnak s természetesen megtéríti az előlegezett szállítási költségeket is, de mindezeket már bélyegtelen nyugtára.

A panaszos a megállapodás utóbbi rendelkezése alapján azt vitatja, hogy őt az annak értelmében kiállított okiratokra (számlák, nyugták) feltétlenül bélyegilleték-mentesség illeti meg s ha a bélyegilleték-kötelezettség elvileg meg is volna állapítható, az őt nem, hanem egyedül Sz. városát terhelné.

Ez az álláspont azonban téves.

Az illetékszabályok lényegük szerint közjogi jellegű jogszabályok. Azok rendelkezéseit tehát a felek megállapodásai nem változtathatják meg. A panaszos felelőssége pedig az Illetékszabályok 95. §. 4. pontja alapján feltétlenül fennáll, mert a kiszabásra alkalmat adott jogügylet kétoldalu.

Nem helytálló a panaszosnak az a része sem, amely a szén vételára után kiállított nyugták bélyegilletékének összegét a vételárról kiállított nyugtáknál figyelmen kívül kívánja hagyni.

Ez alól a panaszos nem mentesülhet sem az Illetékdíj-jegyzék 84. tétel B. 1., 2. és 102. tétel e) és f) pontjai alapján

abból az okból, mert a szállítási költségek előlegezésénél mint Sz. város meghatalmazottja járt el.

Az Illetékdíjjegyzék 84. tétel idézett rendelkezései közül az 1. pont alatti az ott meghatározottak részére fogantatosított ügyletek körül teljesített eljárás költségeinek megtérítésével kapcsolatban benyújtott számadások bélyegilletékmentességét biztosítja. Ilyen számadásról azonban itt nincs szó.

A 2. pont rendelkezésével szemben az 1920:XXIV. t.-c. már idézett rendelkezése határozottan megállapítja a közhatóságokhoz benyújtott számlák nyugtatóványi bélyegilleték kötelezettségét.

Az Illetékdíjjegyzék 102. tételének rendelkezései pedig a közjogi megbízás alapján történt előlegezésekre vonatkozó visszatérítésekkel kapcsolatos vétbizonyítványok bélyegilletékmentességét állapítják meg, amint ez a bennük foglalt példaszerű felsorolásból kitűnik.

Itt azonban az előlegezés a már kifejtettek szerint magánjogi szerződés alapján történt, a visszatérítés pedig szabályszerű kereskedői számlára, tehát az 1920:XXIV. t.-c. többször idézett rendelkezése szerint a II. fokozat szerint bélyegilletékköteles okiratra.

Ezek alapján a rendelkező rész értelmében kellett határozni.

Áruhitelbiztosítéki összeg erejéig bekebelezett zálogjogra vonatkozó törlési engedély csak az állandó okirati illeték alá esik. (Közig. Biróság 10.966/1928. P. szám.) Az illetéki díjjegyzék 92. tétele „Törlési engedélyek“ vezérszavának második bekezdése értelmében azok a törlési nyilatkozatok esnek II. fokozatu illeték alá, amelyekkel valamely tartozási kövételre szerzett zálogjog megszüntetetik.

A szóbanforgó, a vonatkozó telekkönyvi iratoknál fekvő törlési engedéllyel annak tartalmából kitűnően 100 millió korona áruhitelbiztosítéki tőke és járulécai erejéig bekebelezett zálogjog törlése engedtetett meg.

Minthogy pedig a hitel biztosítására adott jelzálog magában véve a jogot nyerő fél javára a jogot adó ellenében tartozást meg nem állapít: a szóbanforgó törlési engedély, miután nyugtát nem foglal magában, nem sorozható azok közé a törlési nyilatkozatok közé, amelyek a fentebb idézett rendelkezések értelmében II. fokozatu illeték alá esnek.

Ebből az okból a panaszos részvénytársaságnak azt a védekezését, hogy illetéklerovási kötelezettségének az 1 P 60 fillér állandó okirati illeték lerovásával eleget tett, helytállónak elismerni és az illetéket törölni kellett.